

Ազգաբարոյւթեան Trumpet's Sound **փող**

48-րդ ՏԵԹ, ԵՐԱՅԲԸԼԻ
ԵՆՅԵՄԲԵՐ - ԳԵԿՏԵՄԲԵՐ 2017

«ԱԶԳԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՓՈՎ»
երկամսյա հոգետր քերք

Պատասխանատու խմբագիր՝
հովիւ Հրայ Գույունեան

ACM AUSTRALIA
PO BOX 1593,
CHATSWOOD NSW 2057
EMAIL: hkiujian@acmaust.org
URL: www.acmaust.org

Բովանդակություն

Վասն զի այսօր Փրկիչ մը ծնաւ **3**
Հովիւ Հրայ Գույունեան

Զայթայթող Աստուած **4**
Քարդաժ

Արդե՞ք դուն կ'աճիս (1) **5**
Ռէքս Տիրլավ

Մեծ խորհուրդը **8**
Հովիւ Հայկա Այանաճի

Զրեշտակները եւ հովիւները **10**
Տոն Սրբոմբր

Երկրորդը ըլլալու օրհնութիւնը (1) . **12**
Վարդան Մարգիսեան

Դուք դառնալով ու հանգստանալով
փրկութիւն կը գտնեք **15**
Ճոն Հոոզ

Կազմի նկարը՝ հայկական կաւագործութիւն,
ԱՍՄ միախոնական խումբ 2015թ.

Աղօթքի եւ փառաբանութեան Նիւթեր

- Աստուծոյ փառք կուտանք Կիւմրիի մեր նոր կեդրոնի համար:
- Աստուծոյ փառք կուտանք ԱՍՄ-ի 2018 թ.-ի օրացոյցի համար:
- Աստուծոյ կամքով 2018 թ.-ին պիտի տօնենք ԱՍՄ-ի 20 ամյակը:
- Շնորհակալ ենք մեր հովանաւորողներուն ու աջակցողներուն համար:
- Կը քաջալերենք Ձեզ 2018 թ.-ին մէկ կարիքաւոր ընտանիք Ձեր խնամակալութեան տակ վերցնել:
- Կը քաջալերենք Ձեզ, որ մեզ համար շարունակեք աղօթել 2018 թ.-ի ընթացքին:

Եթէ կը փափաքիք կանոնաւոր կերպով ստանալ մեր աղօթքի նամակը, ապա մեզ հետ կապ հաստատեցէ՛ք հետեւեալ հասցեով. info@acmaust.org:

«Վասն զի այսօր Փրկիչ մը ծնաւ Դաւիթի քաղաքին մէջ, որ Օծեալ Տէր է»

(Դուկաս 2.11)

Ռարձեալ ՍուրբԾնունդեան շրջանն է: Աշխարհը Սուրբ Ծնունդը տարբեր ձեւերով ու գոյներով կը նշէ՝ ՍուրբԾնունդեան եղեւնիներ, լոյսեր, հրուշակեղէններ, արձակուրդներ, զնումներ, կերակուրներ, Սանթա ...: Տօնակատարութեան իրական պատճառը այն է, որ մօտաւորապէս 2000 տարիներ առաջ մանուկ մը ծնաւ, Աստուած մանուկի կերպարանք առաւ եւ մտորի մէջ դրուեցաւ: Ասիկա սովորական պատմութիւն մը չէ, այլ՝ ԱՍՏՈՒԾՈՅ հրաշքը:

Երբեւէ այս հարցը տուած ես. «Ինչո՞ւ Տէր»: Ինչո՞ւ համար Աստուած մանուկի կերպարանք առաւ, ինչո՞ւ համար Ան Իր թագաւորութիւնը ետին թողնելով աշխարհ եկաւ, ինչո՞ւ համար չարչարուեցաւ ու մահացաւ: Պատասխանը պարզ է. աշխարհը Փրկչի կարիք ունէր եւ Յիսուս եկաւ փրկելու համար: Անոր միակ նպատակը մարդկութիւնը փրկելն էր, քեզ եւ զիս փրկելն էր, բայց ինչէ՞ն պիտի փրկէ: «Ամէնքը մեղք գործեցին եւ Աստուծոյ փառքէն պակսեցան»: Մենք բոլորս կարիք ունինք մեր մեղքերէն ու մեղաւոր բնութենէն ազատագրուելու, քանի որ բոլորս յանցաւոր ենք Անոր Օրէնքը կտորելուն մէջ: Մեզմէ ոչ ոք պիտի չկրնայ Անոր առջեւ կանգնիլ ու ըսել. «Ես մեղք չգործեցի»:

«Քանզի մեղքին վարձքը մահ է», բայց Քրիստոս խաչին վրայ զինը վճարեց: «Արդ դատապարտութիւն չկայ Քրիստոս Յիսուսով եղողներուն...»:

Սուրբ Ծնունդը կը նշանակէ, որ Քրիստոս ծնաւ: Քրիստոս ծնաւ կը նշանակէ Փրկիչ մը տրուեցաւ: Դուն Փրկչի կարիք ունի՞ս. եկո՛ւր Յիսուսին, քանի որ փրկութեան դուռը տակաւին բաց է քեզ համար: Յիսուս տակաւին կը փրկէ եւ կը ներէ բոլոր անոնց, որոնք կուգան Իրեն: Այս ՍուրբԾնունդեան տօնին արդեօք կուգա՞ս Յիսուսին:

Այո՛, մենք պիտի շարունակենք տօնել Սուրբ Ծնունդը մինչեւ Իր փառաւոր գալուստը, քանի որ աւելի մեծ ուրախութիւն չկայ, քան իմանալը որ մեր մեղքերը ներուած են:

Հ. Գ.

Հայթայթող Աստուած

Տալասի աստուածաբանական ճեմարանի բացումն էլ կարճ ժամանակ մը վերջ՝ 1924-ին, նիթական անբարարարութեան պատճառով գրեթէ սնանկութեան կէտին հասաւ ան: Որոշեալ օր մը, կէսօրուայ ժամը 12-ին, բոլոր պարտատէրերը պատրաստ էին ճեմարանը գրաւելու: Նոյն պահուն, ուսումնարանին հիմնադիրները տնօրէնին գրասենեակը հաւաքուեցան աղօթելու, որ Աստուած հայթայթէ իրենց պէտքը: Այս աղօթածողովին ներկայ էր Հէրի Այրընսայտը: Երբ անոր կարգը եկաւ աղօթելու, ան իր կենսունակ անկեղծ ոճով ըսաւ. «Տէ՛ր, գիտենք որ հազարաւոր լեռներուն անասունները քուկդ են: Կը խնդրենք, որ անոնցմէ ոմանք ծախես եւ դրամը մեզի դրկես»:

Ճիշդ նոյն ժամուն, Թէքսասի վաճառական մը աստուածաբանականի գրասենեակը մտաւ իւրայատուկ բարբառով բարեւեց քարտուղարուհին. «Երկու բեռնատար լեցուն արջառ ծախեցի: Չանացի առետրական գործ մը դարձնել, բայց ձախողեցայ: Կը զգամ թէ Աստուած կ'ուզէ որ այս գումարը աստուածաբանական ճեմարանին նուիրեմ: Չեմ գիտեր եթէ նիթական պէտք ունիք կամ ոչ, բայց ահաւասիկ չէք», ու այս ըսելով գումարը յանձնեց զարմացած պաշտօնեային: Քարտուղարուհին չէր առաւ եւ գիտակցելով հարցին ճգնաժամային բնոյթին, աղօթածողովի սենեակը գնաց եւ կամաց մը դուռը զարկաւ: Ուսումնարանին տնօրէնը ու հիմնադիրը, դուռը բացաւ եւ չէր առաւ տիկնոջ ձեռքէն: Երբ գումարին նայեցաւ, տեսաւ թէ ճիշդ իրենց պարտքին համապատասխան էր այդ: Ապա անունին նայելով ճանչցաւ արջառի մեծ վաճառականը: Ուստի դառնալով պրն Այրընսայտին ըսաւ. «Հէրի, Աստուած արջառները ծախած է»: Այո՛, Տէրը կ'ըսէ. «Վասն զի իմս են անտառին բոլոր գազանները, հազարաւոր լեռներուն անասունները: Ես կը ճանչնամ լեռներուն բոլոր թռչունները ու դաշտի գազանները իմ քովս են: Եթէ անօթենամ՝ քեզի պիտի չըսեն. վասն զի աշխարհ ու անոր լիութիւնը իմս է: Միթէ ես ցուլերու միս կուտե՞մ կամ նոխազներու արիւն կը խմե՞մ: Շնորհակալութեան զոհ մատուցանէ Աստուծոյ, ու քու ուխտերդ կատարէ Բարձրելոյն ու նեղութեան օրը ինձի կանչէ. ես քեզ պիտի ազատեմ ու դուն զիս պիտի փառաւորես» (Սաղմոս 50:10-15):

Քաղուած՝ «Բարեպտուղ ձիթենին» գրքէն

Արդեօք դուն կ'աճի՞ս (1)

Բ Պետրոս 1:1-15

Այս հատուածի խօսքերը ծեր մարդու արտաբերած խօսքեր են, ով գիտէ թէ շուտով պիտի մահանայ: Ի՞նչը կրնար այդքան կարեւոր նիւթ հանդիսանալ Պետրոսի համար, ով Սուրբ Հոգիին օգնութեամբ կը պատրաստուէր ներկայացնել իր ընթերցողներու ուշադրութեանը: Պետրոսի համար եզրափակիչ մէկ պատգամ կար, որը յոյսով էր թէ պիտի յիշուէր՝ նոյնիսկ իր մահէն ետք: Պետրոսը կրնար իր կեանքին վրայ անդրադարձ կատարել, որպէս Գալիլիա ծովին մէջ աշխատող յամառ ձկնորսի:

- Գալիլիա ծովի ափին իր առաջին հանդիպումը Յիսուսի հետ:
- Այդ փոթորիկի վախը:
- Այլակերպութեան հիանալի հրաշքը:
- Գիշերը, երբ ուրացավ Յիսուսին եւ իր մասին սարսափելի բացայայտում ըրաւ՝ պարզելով, թէ այնքան ալ ուժեղ չէր ինչքան կը մտածէր որ էր:
- Վաղ առաւօտը, երբ Յովհաննէսէն առաջ անցնելով հասաւ դատարկ գերեզման:
- Պէնտէկոստէի հիանալի օրը, երբ քարոզեց եւ տեսաւ թէ ինչպէս հազարաւոր մարդիկ Քրիստոսին եկան:
- Վաղ եկեղեցու տարածումը:

Աստուծոյ հետ քալելու իր կեանքի ընթացքին, իր տեսած ու փորձառած բոլոր բաներէն առաւել ի՞նչը պիտի ընտրէր, որպէս ամենակարեւոր եւ վերջնական պատգամ: Այստեղ Պետրոսը հոգեւոր աճի մասին կը խօսի: Հոգեւոր աճը ձեռով մը նման է ֆիզիքական աճին: Երբեւէ նկատա՞ծ էք, թէ փոթորիկները ինչքան կը փափաքին շուտ մեծնալ: Երբ փոքր էի, ինծի կը թուար թէ մեծնալը խորը փոփոխութիւններու, նոր ազատութեան եւ իշխանութեան դուռ մըն էր, որու մասին կրնայի միայն երագել: Պետրոսը ճիշդ այդպէս կ'ուզէ, որ մենք հոգեւոր աճը գնահատենք: Այն խորը փոփոխութիւններու, նոր ազատութեան եւ իշխանութեան դուռ է: Հոգեւոր աճը մեզ կ'ըսէ. «Կայ աւելին եւ այդ աւելի լաւ է»: Հսկայական տարբերութիւն կայ Աստուծոյ մասին իմանալու

եւ Աստուծոյ ճանչնալու միջեւ: Ինչ-որ մէկը կուգայ եւ մեզի կը պատմէ Աստուծոյ մասին: Այսպիսով, մենք կիմանանք Աստուծոյ մասին: Սակայն իրականութեան մէջ Աստուծոյ կը ճանչնանք այն ժամանակ, երբ մեր ունեցած այդ գիտելիքի հիման վրայ դրականօրէն կը սկսինք արձագանքել: Առաջին համարին մէջ ապացոյց կայ, որ Պետրոսը՝ Աստուծոյ ճանչնալու շնորհիւ մեծապէս փոխուած էր: Ան կ'ըսէ, թէ հաւատքը պատուական է:

Ասիկա անհաւատալի փոփոխութիւն է Պետրոսի կեանքին մէջ: Ան իր կեանքը սկսած էր, որպէս ազգայնական: Մանկութենէն ի վեր սորված էր, որ հրեաներն աւելի բարձր են քան միւս մարդիկ եւ թէ իրականութեան մէջ՝ միակ ցեղն են, որով Աստուած շատ հետաքրքրուած է: Քրիստոսի ժամանակ սովորաբար ընդունուած էր, որ ռաբբին ժողովուրդին կը սորվեցնէր թէ, եթէ պատը մարդոց վրայ փլուի, ապա պէտք է այնքան փլատակ հեռացնել, որ հնարաւոր ըլլայ պարզել, արդեօք տուժածները հրեա՞յ են, թէ՞ ոչ: Եթէ հրեայ չէին, կարելի էր անոնց այնտեղ թողնել:

Նոյնիսկ Պէնտէկոստէի օրը Սուրբ Հոգիով լեցուելէն ետք Պետրոսը դժուարութեամբ կ'ընդունէր այն միտքը, որ Աստուած կրնայ սիրել եւ փրկել հեթանոսին: Գործք Առաքելոց գիրքին մէջ Աստուած Պետրոսին յատուկ տեսիլք մը տուաւ՝ ցոյց տալու համար, որ Ան հեթանոսներուն նոյնպէս կը սիրէ: Պետրոսը չէր ուզէր Աւետարանը անոնց քարոզել: Իր նախապաշարումներու պատճառով Պետրոսի համար նոյնիսկ դժուար էր ճաշել հեթանոս քրիստոնյաներու հետ: Անգամ մը ան ստիպուեցաւ այդպէս ընել, միայն այն ժամանակ՝ երբ վստահ էր, որ շուրջը հրեաներ չկային: Պօղոսը խստօրէն յանդիմանեց զինք. ասոր մասին կը կարդանք Գաղ. 2:11-ի մէջ: Բայց տեսէ՛ք, թէ Պետրոսը ինչպէս աճեց: Նոյնիսկ հեթանոսներուն ըսաւ. «Չեր հաւատքը նոյնքան պատուական է, որքան իմս»:

Աճը կ'ընդգրկէ հիմնական փոփոխութիւն, ոչ միայն մեր վարքագիծին մէջ, այլեւ ամենախոր մակարդակով՝ մեր բարոյութիւններուն ու նախապաշարումներուն մէջ: Նման փոփոխութիւնը ակնյայտ կ'ըլլայ իրական հոգեւոր աճի շնորհիւ, որը կուգայ Քրիստոսին ճշմարտապէս ճանչնալու միջոցով: Ի՞նչը նման աճի պատճառ կը հանդիսանայ. «Ինչպէս իր աստուածային զօրութիւնը կեանքի եւ աստուածապաշտութեան վերաբերեալ բոլոր բաները մեզի տուաւ անոր գիտութիւնովը»: «Որոնցմով

ամենամեծ ու պատուական խոստումներ տրուած են մեզի» (4-րդ համար): Աստուած արդեն մեզի տուած է այն ամէնը, ինչին կարիք ունինք Իրեն ատելի նմանուելու համար: Աստուած մեզ աճելու համար զօրութիւն պարգեւած է, որպէսզի հաղորդակից ըլլանք աստուածային բնոյթին եւ ապականութենէն փախչինք:

Այստեղ է, որ հոգեւոր աճը կը տարբերուի ֆիզիքական աճէն: Իւրաքանչիւր անձ, ով որոշակի տարիներ կ'ապրի, մանկութենէն մինչեւ հասունութիւն աճի փորձառութիւն կ'ունենայ: Մի՛ խաբուիք մտածելով թէ պարզապէս որոշակի տարիներ ապրիլը կ'օգնէ ձեզի հոգեւորապէս աճիլ: Հնարատր է ֆիզիքապէս ծեր ըլլալ, բայց հոգեւորապէս տակաւին մանուկ մնալ: Պետրոսը՝ ծեր մարդ ըլլալով տակաւին կը խօսէր աճելու եւ սորվելու մասին: Աճիլը եւ սորվիլը ձեր ներքին կեանքը երիտասարդ պահելու գրաւական է: Ծեր մարդու իմ սահմանումը ոչ թէ շատ տարիներ ապրող անձն է, այլ այն անձը ով դադրած է աճիլ եւ սորվիլ: Յաւալի է այն քրիստոնէայի վիճակը, ով աճելու ձգտում չունի, ով կ'ապրի անցեալի օրինութիւններով, առանց ակնկալելու ապագայի որեւէ օրինութիւն:

Ռէքս Տիրլալ

Հաստուած՝ «Իսկապէ՞ս Աստուած բարի է» գիրքէն
(Շարունակելի)

«Աստուած մեր ապաւէնն ու զօրութիւնն է. նեղութիւններու մէջ միշտ պատրաստ է օգնելու: Անոր համար պիտի չվախանանք, թէ եւ երկիրը փոխուի ու լեռները ծովուն մէջտեղը ձգուին, թէ եւ անոր ջուրերը գոռան ու պղտորին, լեռները դողան անոր ուռենալովը» (Մաղմոս 46:1-3):

«Ո՛վ Տէր, քեզի յուսացի. թող չանջնամ յաիտեան: Քո արդարութիւնովդ զիս ապրեցոր ու ազատէ՛ զիս: Ականջդ ծռէ՛ ինձի ու փրկէ՛ զիս: Ինձի ապահմութեան վէ՛մ եղիր եւ ամուր բերդ մը՝ զիս փրկելու, քանզի դուն ես իմ վէ՛մս ու ամրոցս: Ո՛վ իմ Աստուածս, ամբարշտին ձեռքէն, անօրէնին ու բռնատրին ձեռքէն զիս փրկէ՛: Վասն զի իմ վստահութիւնս դուն ես, ո՛վ Տէր Եհովա: Մանկութենէս ի վեր դուն ես իմ յոյսս, Ես քու վրադ հաստատուեցայ արզանդէն, մօրս որովայնէն իմ պաշտպանս դուն ես: Իմ գովութեանս առարկան դուն ես» (Մաղմոս 71:1-6):

Մեծ խորհուրդը

Ա Տիմոթէոս 3.16

Իրաքանչիւր տարի Յունուար 6-ին կամ Դեկտեմբեր 25-ին զիրար կ'ողջունենք ըսելով. «Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ»: Տէր Յիսուսի ծնունդին մէջ յայտնութեան խորհուրդը կայ: Աստուած Տէր Յիսուսի ծնունդով յայտնուեցաւ: Աստուած նաեւ Ինքզինք տարբեր կերպերով յայտնած է, ինչպէս բնութեան մէջ, մարդուն խղճին մէջ, ազգերու պատմութեան մէջ, Իր Խօսքովը՝ Աստուածաշունչով Ինքզինք յայտնած է, եւ վերջապէս ամենակարեւոր յայտնութիւնը Քրիստոսով եղած է: Այսօր պիտի խօսինք բնութեան եւ Իր Խօսքին միջոցով յայտնուելուն մասին:

Աստուած Ինքզինք յայտնած է բնութեան մէջ: Սաղմոսերգուն կը փառաբանէ զԱստուած Անոր ձեռքերուն գործերուն համար. Երկինք Աստուծոյ փառքը կը պատմէ: Այս տիեզերքին, երկրին ստեղծուիլը մեր գիտութենէն ու կարողութենէն շատ աւելի վեր է հասկնալ, սակայն դժբախտութիւնը այն է թէ Աստուած թէպէտ բնութեան մէջ մարդուն կը խօսի, Ինքզինք անոր կը յայտնէ, բայց մարդուն մեղքով բթացած, խաւարած սիրտը ու հոգին զԱստուած չի կրնար տեսնել Անոր ձեռքերուն գործերուն մէջ: Առաքեալը Եփես. 4-րդ գլխուն մէջ կը նկարագրէ, որ մեղաւորին միտքը կուրցած է, մեղքով մարդկութեան միտքը, հոգին, սիրտը չտեսներ, բթացած է: Միայն ան որ կ'ուզէ գիտնալ ու տեսնել Աստուած Ինքզինք կը յայտնէ: Երկու օրինակներ կան այս ուղղութեամբ: Տարիներ առաջ ամերիկացիք եւ ռուսեր անջրպետ սկսան երթալ, Ռուսիոյ կողմէ աստղագէտ մը գնաց մէկէ աւելի անգամներ եւ ճամբորդութիւններէն մէկուն մէջ երբ երկրի հետ կը խօսէր ըսաւ. «Աստուծոյ մասին լսեր էի, երկրի վրայ զինք չտեսայ, երկինք եկայ հոն ալ չկայ, ո՞ր է մարդոց ըսած Աստուածը»: Համայն աշխարհ լսեց այս ծանուցումը: Անկէ քիչ ժամանակ վերջ Ամերիկայէն հաւատացեալ մը գնաց անջրպետ իր հետ ունենալով Աստուածաշունչը եւ ըսաւ. «Աստուծոյ մասին երկրի վրայ լսեր էի, ականջով գիտէի, բայց երբ երկինք գացի, աչքերովս զԻնք տեսայ, ձեռքերովս զԻնք շօշափեցի: Ան նաեւ կարդաց Սաղմոսաց Գրքէն եւ համայն աշխարհ լսեց: Ի՞նչ մեծ տարբերութիւն, Ան որ կ'ուզէ տեսնել կը տեսնէ, բայց ան որ իր աչքերը գոցէ եւ տեսնել չուզէ ու չուզէ համոզուիլ, չտեսներ: Այսօրուայ մեղաւոր մարդկութեան

իւնը նոյնը կ'ընէ, զԱստուած չտեսնելու համար, Անոր գործը չտեսնելու համար աչքերը կը գոցէ: Երկրորդ օրինակը այս է - Յիսուս երբ ծնաւ, Բեթլեհէմի վրայ աստղ մը երեւցաւ եւ միայն երեք մոգեր եկան Յիսուսը փնտռելու եւ այդ աստղին յայտնած լոյսին եւ ճշմարտութեանը հետեւելու: Միթէ այդ աստեն Արեւելքին մէջ աստղաբաշխեր, երկինքի երեսը տեսնողներ չկայի՞ն, անշուշտ կային, ինչո՞ւ ուրեմն այս երեքէն զատ ուրիշներ չեկան, պատճառը ի՞նչ է: Այս երեքին հոգիները արթուն էին, անոնց աչքերը բաց էին, անոնք բնութեան մէջ զԱստուած տեսան, գիտցան, ճանչցան եւ եկան ըսին. «Ո՞ր է այն թագաւորը որ ծնած է»: Իմաստունները տակաւին զԻնք կը փնտռեն: Իմաստուն է այն մարդը, որ ծնած թագաւորը կը փնտռէ: Խելացի է այն անձը, որ կ'ըսէ. «Ես ծնած Քրիստոսին պէտք ունիմ, ո՞ր է Ան»:

Աստուած Ինքզինք Իր Խօսքովն ալ կը յայտնէ: Աստուած երկու տեսակ խօսք ունի: Մէկը Կենաց Խօսքն է՝ Յիսուս Քրիստոս, եւ միւսն ալ գրաւոր Խօսքն է՝ Աստուածաշունչը: Աստուածաշունչի էջերը լեցուած են Քրիստոսով, Ծննդոցի առաջին գլուխէն մինչեւ Յայտնութեան վերջին գլուխը Տէր Յիսուս ներկայ է: Ի՞նչ անհաւատներ, անաստուածներ, Սուրբ Գիրքը քննադատել ուզողներ, յանցանք ու սխալ գտնել ուզողներ ի՞նչ գտած են, ո՞վ գտած են անոր էջերուն մէջ, միայն Տէրը գտած են, միայն Յիսուս գտած են, որ Աստուծոյ յայտնութիւնն է: Աստուած տեսնել կուզե՞ս, կարդա՛ Իր Խօսքը. Աստուծոյ ձայնը լսել կուզե՞ս, կարդա՛ Իր Խօսքը, Աստուծոյ ներկայութիւնը վայելել կուզե՞ս, կարդա՛ Իր Խօսքը: Կը տեսնե՞ս թէ որչափ թանկագին է, որչափ սիրելի է, որչափ քաղցր է:

Կրնայ ըլլալ, որ դուն բնութեան մարդ չըլլաս, բայց քիչ թէ շատ կարդալ գիտես: Աստուծոյ Խօսքին մէջ զԱստուած գտե՞ր ես: Ամէն առաւօտ Աստուծոյ Խօսքը բանալով կը տեսնե՞ս զԻնքը հոն: Երբեմն մեր տուներուն մէջ նկարատետրեր կը դիտենք, մեր գիտցած դէմքերը մեր աչքերուն առջեւ կուգան եւ մեր սրտերուն ու մտքերուն մէջ անոնք կը նորոգուին: Երբ ամէն առաւօտ Սուրբ Գիրքը բանաս կարդալու, կըրնա՞ս Տէրը տեսնել, Ինքզինք քեզի կը յայտնե՞, Ան քեզ նոր կ'ընէ՞: Եթէ մինչեւ հիմա այդպէս չէիր մօտեցած Աստուծոյ Խօսքին, ասկէ ետք փորձէ, Ադօթէ որ Տէրը ամէն օրուայ Աստուծոյ Խօսքին էջին մէջ Ինքզինք քեզի յայտնէ, Ինքզինք քեզի իրական դարձնէ:

Վեր. Հապիպ Ալաճաճի

Հրեշտակները եւ հովիւները

Ղուկաս 2:8-21

Յիսուսի ծնունդը ոչ միայն տեղի ունեցաւ շատ խոնարհ հանգամանքներով շրջապատուած, այլեւ Անոր՝ որպէս փրկող թագաւորի ծննդեան մասին յայտարարութիւնը բոլորովին տարբեր էր մեր ակընկալածէն: Իր ծննդեան յայտարարութիւնը ուղղուած էր հովիւներուն եւ ոչ թէ կառավարական, կրօնական եւ հասարակական առաջնորդ դէմքերուն:

Ի՞նչն է այս ամենի նշանակութիւնը: Ժամանակակից հուդայականութեան մէջ հովիւները հասարակութեան մէջ ամենայետին տեղը զբաղեցնող մարդիկ էին: Ամենայետին տեղը մաքսաւորներն էին, յետոյ՝ անբարոյականները (քաղաքավարի կոչուած «մեղաւորները»), իսկ հովիւները երրորդ հորիզոնականի վրայ կը գտնուէին: Անոնց թոյլ չէին տար տաճար մտնել, հաւանաբար, իրենց աշխատանքի բերմամբ հոտերու պատճառով: Այնուամենայնիւ, Տէր Յիսուսը աշխարհ եկաւ հասարակութեան կողմէն արհամարհուած մարդոց համար, Ան, ով ապագային նոյնպէս պիտի արհամարհուէր ու մերժուէր հասարակութեան կողմէ: Ասիկա Մարիամի արտայայտած երգի ճշմարտութեան յիշեցում մըն էր. «Անօթիները բարիքներով լեցուց եւ հարուստները պարսպ ճամբեց»: Աշխարհային մարդիկ մարդոց արժեւորելու իրենց դասակարգերը ունին, սակայն Աստուած չի հաւանիր հպարտ մարդոց, ովքեր չեն խոնարհիր Իր առջեւ:

Չաքարիան եւ Մարիամը սարսափեցին կամ անհանգստացան, երբ հրեշտակին տեսան: Նոյնը զգացին հովիւները: Կրնանք պատկերացնել անոնց զարհուրանքը, երբ գիշերային երկինքը լուսաւորուեցաւ եւ հրեշտակը կանգնեց անոնց առջեւ: Ինչէն, հրեշտակն ունէր քաջալերանքի նոյն պատգամը. «Մի՛ վախնաք»: Պատճառն այն էր, որ այդ օրը Գաւիթի քաղաքին մէջ Փրկիչը ծնաւ:

Որո՞նք են հովիւներուն ուղղուած հրեշտակի պատգամի կարեւոր կէտերը: Առաջին՝ անոր պատգամը բարի լուր կամ Աւետարան էր: Փրկիչ ծնաւ, Ով Քրիստոս Տէրն է: Հրեշտակը երեք ճշմարտութիւն ընդգծեց: Փոքրիկը Փրկիչն էր, Ան մարդկանց պիտի փրկէր իրենց մեղքերէն: Ան

Քրիստոսն էր կամ խոստացեալ Մեսիան՝ Աստուծոյ Օծեալը: Ան Տէր է, Ան Աստուած է:

Երբ հրեշտակը իր պատգամը ասարտեց, հրեշտակներու մեծ բազմութիւն մը միացաւ այդ հրեշտակին՝ զԱստուած փառաւորելու համար: «Երկնքի բարձրութեան մէջ Աստուծոյ փառք, երկրի վրայ խաղաղութիւն, մարդոց մէջ հաճութիւն»: Ժամանակակից որոշ թարգմանութիւններ կ'առաջարկեն, որ այս հատուածը այսպէս գրուի. «Մարդոց մէջ հաճութիւն, որոնց վրայ Անոր բարեհաճութիւնը կը հանգչի»: Այնուամենայնիւ, լաւ պատճառ կայ ինչ բառերը պահպանելու առնչութեամբ: Քրիստոսի գալուստը միջոց էր, որով Աստուծոյ բարեհաճութիւնը կը հանգչի բոլոր անոնց վրայ ովքեր կ'ընտրեն հաւատալ այս Փրկչին: Օր մը երկրի վրայ խաղաղութիւն պիտի ըլլայ եւ բարձունքներուն մէջ փառք պիտի տրուի Աստուծոյ:

Հովիւները իմացան նաեւ Անոր ծնունդի համեստ հանգամանքներու մասին: Արդեօք անոնք զարմացա՞ն իրենց տրուած յայտարարութեամբ: Երբ ըսուեցաւ, թէ զԻնք մտորին մէջ պիտի գտնեն, արդեօք հարցուցի՞ն թէ ինչու Ան ախտին մէջ ծնաւ: Ինչո՞ւ համար Քրիստոսը չծնաւ հասարակութեան աւելի բարձր խաւին մէջ: Մենք կրնանք հարցնել, արդեօք Յիսուսի համար աւելի լաւ կ'ըլլար, եթէ պալատին մէջ ծնուէր: Ոչ: Ախտին մէջ ծնիլը կը մատնանշէ Յիսուս Քրիստոսի կատարած քայլի մեծութիւնը: Ան, ով հարուստ էր աղքատացաւ: Քանի որ Ան այսքան աղքատացաւ, Ան կը հասկնայ մարդկութեան բոլոր կարիքներն ու հանգամանքները եւ կրնայ հոգալ բոլորի կարիքները:

Հրեշտակի պատգամը լսելէն ետք հովիւները որոշեցին Բեթլեհէմ երթալ: Հրեշտակը խօսած էր Դաւիթի քաղաքի մասին եւ ոչ թէ Բեթլեհէմի, սակայն հովիւներուն կարիք չկար ըսելու, որ այդ քաղաքը Բեթլեհէմն էր:

Հովիւները մանուկին տեսան եւ երկու բան ըրին: Անոնք տարածեցին իրենց լսած եւ տեսած պատմութիւնը: Անոնք Աստուծոյ փառք տուին իրենց լսածի եւ տեսածի համար, որովհետեւ այն ինչ տեղի ունեցաւ ճիշդ այն էր, ինչ հրեշտակը ըսած էր իրենց: Մեզ կրնայ հետաքրքրել, թէ արդեօք մարդիկ անոնց պատմածներուն ուշադրութիւն դարձուցի՞ն թէ ոչ, քանի որ հովիւները ընկերներու նեղ շրջանակ ունէին: Այնուամենայնիւ, անոնք կարողացան շատերուն տարածել լուրը եւ մարդիկ հովիւներուն պատմածները լսելով շատ զարմացան:

Հարցը, որ պէտք է ինքներս մեզ տանք հետեւեալն է՝ «Աստուած որո՞ւ կը խօսի»: Մենք պէտք է գիտակցինք, որ Աստուած չի գործէր այս օրերու հասարակական արժեհամակարգի համաձայն: Հովիւները արհամարհուած էին տաճարի առաջնորդներուն կողմէ, բայց անոնք ստացան Փրկչին գալուստի պատգամը: Ան, անշուշտ, Իր Անձը չյայտնեց այդ օրերու կրօնական եւ քաղաքական առաջնորդներուն: Այսօր ալ նոյնն է: Ովքեր սրտով խոնարհ են, Փրկիչը անոնց կը բերէ խաղաղութեան եւ բարեհաճութեան Իր պատգամը:

Մենք պատրաստ ենք Աստուծոյ ձայնը լսելու: Նախ մենք պէտք է Աստուծոյ առաջ գիտակցինք մեր ոչնչութիւնը: Յետոյ կը հասկնանք, որ Աստուած կը խօսի խոնարհներուն: Ան Իր Խօսքը կ'ուղղէ անոնց, ովքեր կը փափաքին Իրեն լսել:

Գոն Սթորմըր

Երկրորդը ըլլալու օրհնութիւնը (1)

Աստուածաշունչին մէջ յաճախ կը կարդանք Աստուծոյ ընտրութիւններու վերաբերեալ: Օրինակ՝ Աստուած ընտրեց Աբրահամին եւ Իսրայէլի ժողովուրդին, Յակոբ նահապետի տասներկու որդիներէն ընտրեց Դեիին: Նոր կտակարանին մէջ, Աստուած ընտրեց Մարիամին ու Յովսէփին, տասներկու առաքեալներուն, աւելի ուշ՝ Պօղոս առաքեալին...: Հարցը որը կ'ուզէի մեր ուշադրութեանը հրաւիրել հետեւեալն է. «Երբ Աստուած ուրիշին կ'ընտրէ, արդեօ՞ք կը նշանակէ թէ մեզ մերժած է: Արդեօ՞ք այդ կը նշանակէ թէ Ան մեզ համար օրհնութիւն չունի: Վերջ ի վերջոյ, բոլորս ալ կ'ուզենք Աստուծոյ կողմէ օգտագործուիլ, այնպէս չէ՞»:

Կը խնդրեմ կարդացէ՛ք Գործք 1:21-26-ը եւ ուշադրութիւն դարձուցէ՛ք 21-23 համարներուն:

Նախքան սուրբգրային հատուածին անդրադառնալը, թոյլ տուէք ձեզի դրուագ մը պատմել իմ մանկութենէս: Գասընկեր մը ունէի, ով շատ լաւ ֆուտպոլ կը խաղար, ես ալ կը սիրէի խաղալ, ու ինքզինքս լաւ ֆուտպոլ խաղացողի տեղ կը դնէի: Շատ կ'ուրախանայի, երբ ինձի իր խումբէն կը վերցնէր, քանի որ գիտէի թէ միշտ իր խումբը պիտի յաղ-

թեր, բայց օր մը եկաւ որ զիս չընտրեց, պարզ է թէ ինչու, քանի որ պարզապէս զնդակին ետեւէն կը վազէի, բայց այդ օրը այնքան սարսափելի էր ինծի համար, որ մինչեւ օրս կը յիշեմ:

Չընտրուած ըլլալը, երկրորդական կամ պահեստային ըլլալը ցաւոտ զգացում մըն է: Մենք միշտ կը սիրենք առաջինը ըլլալ, մենք վատ կը տանինք երբ մարդիկ մեզ չեն ընտրէր, յատկապէս երբ կը խորհինք թէ պատրաստ ենք, կարող ուժ ենք: Բայց ինչպէ՞ս վարուիլ, եթէ մեզ չընտրողը ոչ թէ մեզ հաւասար մարդն է, այլ Աստուած: Ի՞նչ ընել, եթէ Աստուած հոգեւոր ծառայութեան համար կ'ընտրէ ուրիշ եղբօր մը կամ քրոջ մը եւ մեզի կ'ըսէ թէ մենք երկրորդն ենք, առաջինը չենք:

Փոքր էի ու մեծցայ, բայց չկրցայ ազատուիլ մերժուած ըլլալու հետեւանքի զգացումներէն՝ դառնութիւն, անվստահութիւն՝ Աստուծոյ ու մաղկանց նկատմամբ, նախանձ, ընկճախտ... ծանօթ զգացումներ են, եթէ անկեղծ ըլլանք, այո պիտի ըսենք:

Մեր սուրբգրային հատուածին մէջ կը տեսնենք, որ Աստուած ընտրեց Մատաթիային որպէսզի 11-ին հետ սեպուի: Գործք 1:21-22-ին մէջ Պետրոսը յստակ կ'ընէ թէ ինչպիսի մարդիկ յարմար են առաքելութեան պաշտօնը ստանձնելու համար: Հաւաքուածներուն մէջէն (շուրջ 120 մարդ) երկու եղբայր առաջ բերին, Մատաթիան եւ Յովսէփը, որ Յուստոս ալ մականուանուեցաւ: Իրականութեան մէջ, ոչ թէ անոնք առաջ եկան՝ իրենք իրենց այս պաշտօնին արժան համարելով, այլ, ինչպէս Աստուածաշունչը կ'ըսէ, երկու հոգի կայնեցուցին, այսինքն՝ հաւաքուածները անոնց յարմար տեսան (հմր 23): Պատմութենէն գիտենք, որ աղօթք եւ վիճակ ձգելէ ետք Մատաթիան ընտրուեցաւ: Ուստի, մենք կ'եզրակացնենք, որ Աստուած ընտրեց Մատաթիային եւ մերժեց Յուստոսին:

Ինչպէ՞ս պէտք է զգար Յուստոսը: Արդեօ՞ք պէտք էր իր դէմքը ամօթէն ծածկել, երբ տեսաւ որ ինք չընտրուեցաւ, ինչպէ՞ս պիտի վարուէիր դուն, եթէ իր տեղը ըլլայիր, ինչպէ՞ս պիտի վարուէի ես: Չէ՞ որ ան նոյնպէս յարմար էր այդ պաշտօնին ու բարարարած էր 21-22 համարներուն պայմաններուն: Ուստի, ինչո՞ւ Տէրը չընտրեց զինք այս պաշտօնին համար: Եթէ ես իր տեղը ըլլայի, գուցէ սկսէի հետեւեալ կերպ մտածել.

- Ինչպիսի՞ ամօթ, բոլորի առաջ խայտառակ եղայ, թէ՛ 11 առաք-

եալներուն եւ թէ՛ 120-ի առաջ: Աստուած զիս չընտրեց:

- Կը մտածէի թէ մարդիկ իմ մասին ի՞նչ պիտի խօսին, երբ իրենց տուները հասնին:
- Առաքեալները երեւի պիտի մտածեն, որ կեանքիս մէջ գաղտնի, չխոստովանուած մեղք կայ:
- Թերեւս արժանի չեմ Աստուծոյ համար կամ վստահելի անձ չեմ:
- Գուցէ Մատաթիան ինձմէ լաւ է, աւելի արժանի է:
- Թերեւս սկսէի ժողովներէն բացակայիլ եւ ճամբաս փոխել ամէն անգամ երբ Մատաթիային հանդիպէի:

Այս բոլոր խորհուրդները ի հարկէ սխալ են: Սխալ է մտածել, որ Աստուած ընտրեց Մատաթիային եւ մերժեց Յուստոսին: Ճիշդ մտածելակերպը այս է. Աստուած ընտրեց Մատաթիային եւ չընտրեց Յուստոսին, այն մերժուած չէր:

Երբ Աստուած յատուկ ծառայութեան համար մեզի չընտրէր, այդ չի նշանակէր որ մենք այլեւս Իրեն յարմար չենք, կամ մեզ չի գնահատէր, կամ քիչ կը վստահի մեզ, կամ թէ մեր օրհնութիւնը աւելի քիչ պիտի ըլլայ քան այն մէկինը ով ընտրուեցաւ: Յուստոս պէտք էր մտածէր, որ եթէ Աստուած զինք չընտրեց այս պաշտօնին համար, ուրեմն իր համար ուրիշ ծառայութիւն մը պատրաստած էր:

Որո՞ւ օրհնութիւնը աւելի մեծ է, աւետարանիչի՞, ով կորսուած հոգիներու ետեւէն կ'երթայ, թէ՞ հովիւի, ով իր վրայ վերցուցած է այդ փրկուած հոգիներու խնամակալութեան պատասխանատուութիւնը: Պատասխանը կը գտնենք Պողոսի գրուածքներուն մէջ.

«Բայց ո՞վ է Պողոս կամ ո՞վ է Ապօղոս: Պաշտօնեաներ են, որոնցմով հաւատացիք եւ ինչպէս Տէրը տուաւ անոնց ամէն մէկուն: Ես տնկեցի (աւետարանչութիւն), Ապօղոս ջուր տուաւ (խնամակալութիւն), բայց Աստուած աճեցուց: Ուստի ո՛չ տնկողը բան մըն է եւ ո՛չ ջուր տուողը, հապա Աստուած՝ որ աճեցուց: Տնկողը ու ջուր տուողը մէկ են եւ ամէն մէկը իր վարձքը պիտի առնէ իր աշխատութեան չափովը» (Ա Կորնթ. 3:5-8):

Որո՞ւ օրհնութիւնը աւելի մեծ պիտի ըլլայ, ամէն մէկը իր վարձքը պիտի առնէ իր աշխատութեան չափովը եւ ոչ թէ ըստ պաշտօնի կամ կո-

չումի: Ասիկա բանալի սկզբունք մըն է, որ բոլորս պէտք է անընդհատ յիշեցնենք ինքներս մեզ:

Յաջորդ յօդուածին մէջ պիտի նայինք Յեսուի ու Քաղէքի, Անդրէասի ու Պետրոսի կեանքին եւ պիտի տեսնենք, որ երկրորդը ըլլալը անպայմանօրէն չի նշանակէր, որ մոռցուած ենք Աստուծոյ կողմէ:

Վարդան Սարգիսեան
(Շարունակելի)

**«... Դուք դառնալով ու հանգստանալով
փրկութիւն կը գտնէք, ձեր զօրութիւնը
հանդարտութեամբ ու վստահութեամբ կ'ըլլայ»
(Եսայեայ 30:15)**

2017թ. հոկտեմբերին ԱՍՄ-ի ընտանիքներու վերջին այցելութեան ժամանակ շատ քաջալերուեցանք բարեհամբոյր քրոջ մը կողմէ, ով նոյն տանը մէջ ապրած էր մօտ 60 տարի՝ նոյնքան ժամանակ պահպանելով ուրախ նուիրուածութիւն Տէրոջը նկատմամբ: Այդ քոյրը առողջական լուրջ խնդիրներ ունէր, բայց ան մեծ ուրախութիւն էր Տէրոջը, իր եկեղեցիին եւ այն մարդոց համար, ովքեր կ'այցելէին զինք ու կը հաղորդակցուէին իր հետ եւ ամէն օր կ'օգնէին իրեն իր դժուարութիւններուն մէջ: Անոր վկայութիւնը յիշարժան է:

«Աստուածապաշտ ծնողներ ունեցած եմ, հայրս Լիբանանի մէջ եկեղեցիի առաջնորդ էր: Վաղ տարիքէն կեանքս Աստուծոյ ձեռքերուն մէջ յանձնեցի, սակայն իմ երեք եղբայրներս նոյն սէրը չունէին Տէր Յիսուսի նկատմամբ: Պատանի տարիքին երազ մը տեսայ, որտեղ Տէրն ինծի ըսաւ, որ ես պէտք է Իր հետ կապուիմ եւ ուրիշ ոչ ոքի, եւ ես Տէրոջը խոստացայ չամուսնանալ ամբողջ կեանքիս ընթացքին:

Եղբայրներս, մօրս կողմէն աջակցութիւն ստանալով մեծ ջանք գործադրեցին, որ ինծի ամուսնացնեն իրենց ընկերներուն կամ ուրիշ մարդոց հետ, քանի որ կ'ուզէին տունէն դուրս ելլեմ: Երեք տարուայ ճնշումները չափազանց մեծ էին, եւ ես մօրս պատմեցի Տէրոջը տուած խոստ-

մանս մասին: Մայրս ապշեցաւ, քանի որ տեղեակ չէր եւ իր կողմէն ճշմունքները անմիջապէս դադրեցան, սակայն եղբայրներս ուրախ չէին եւ դեռ հեռու էին Տէրոջմէն: Ռուսական դաշնութեան օրերուն մենք տեղափոխուեցանք Երեւան:

Այս տան մէջ աղօթաժողովներ սկսեցինք: Օր մը երկու ոստիկաններ այցելեցին մեզի ու ըսին. «Դուք այլեւս չէք կրնար ասիկա շարունակել, քանի որ այս կրօնը մարդկութեան համար օգտակար չէ»: Մայրս պատասխանեց ըսելով. «Բայց մենք ձեր աշխատանքի, ձեր անվտանգութեան համար կ'աղօթենք, արդեօք կը ցանկանայի՞ք, որ մենք դադրինք ձեզ համար աղօթել»: Անոնք ո՛չ պատասխանեցին եւ հեռացան: Մենք երկար տարիներ նման խնդիրներու չհանդիպեցանք:

Շուտով մեր տանը սկսեցինք Աստուածաշունչի սերտողութեան հաւաքոյթներ կազմակերպել: Իմ եղբայրներուս մէկի խորհուրդով իշխանութիւնները ստիպեցին մօրս դատարան ներկայանալ: Ես իր հետ գացի, ան շատ խիզախ էր Տէրոջ մէջ եւ դատաւորին ըսաւ, որ եթէ ան դադրեցնէ այս ծառայութիւնը, ապա Տէրը խասօղէն պիտի դատէ զինք: Դատաւորը ցնցուեցաւ անոր խիզախութենէն, եւ Աստուածաշունչի սերտողութիւնները շարունակուեցան: Աւելի ուշ այդ դատաւորը կաթուած ստացաւ: Ատկէ քիչ անց ան մահացաւ, սակայն Աստուածաշունչի սերտողութիւնները շարունակուեցան այդ ծանր օրերուն մէջ:

Եղբայրներէս մէկը փորձեց այս տունը իրեն վերցնել, բայց ան նոյնպէս մահացաւ: Ազգականներէս մէկը տակաւին կը փորձէ նոյնը ընել, բայց Տէրոջ վկայութիւնը կը մնայ այս տան մէջ՝ իմ ամբողջական նուիրումովս: Իրեն՝ որպէս իմ ամուսին, արդեն 60 տարի»:

Օրհնութիւն, քաջալերանք եւ մարտահրաւեր է այս քոյրը, որպէս Աստուծոյ ծառայ (Հռոմ. 6:22): Ի՞նչ մեծ առանձնաշնորհում է անոր հետ Տէրոջ ծառայելը: Ի՞նչ մեծ ուրախութիւն եւ առանձնաշնորհում պիտի ըլլայ անոր հետ Երկնքին մէջ ըլլալ եւ ներկայ գտնուիլ այն պահին, երբ Տէրը անոր վարձատրէ Բ Կորնթ. 5:10-ի համաձայն՝ իր 60 տարուայ նուիրումութեան եւ ծառայութեան համար:

Ճոն Հոուզ